

การประเมินโครงการบริหารจัดการ สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

ไสว สืบจันต์¹

สุวรรณา สุ่มเนียม^{1*}

¹สาขาวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

*อีเมล: muay.sithi@gmail.com

วันที่รับบทความ: 3 พฤษภาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ: 18 สิงหาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ: 9 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและความเหมาะสม ด้านผลผลิตของโครงการ สถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน นักศึกษา ประเภทวิชาศิลปกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 250 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) แบบบันทึกข้อมูลจำนวนผู้เรียนแรกเข้า แบบบันทึกผลการเรียน และแบบบันทึกรางวัล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.52) ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ภาพรวมทั้งสองด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.48) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.52) ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า การเพิ่มจำนวนผู้เรียนแรกเข้าเพิ่มขึ้น (คิดเป็นร้อยละ 90.72) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ค่าของคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีความสอดคล้องของโครงการกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ สถานศึกษาอาชีวศึกษา ซิปปโมเดล

Project Evaluation on Management Support for Vocational Education Institutions toward Specialized Excellence in Fine Arts, Saraburi Vocational College

Sawai Srebochandee¹

Suwanna Sumniem^{1*}

¹Art and Design, Saraburi Vocational College

*E-mail: muay.sithi@gmail.com

Received: 3 May 2025 Revised: 18 August 2025 Accepted: 9 September 2025

Abstract

The purpose of this research was to evaluate the contextual appropriateness, input factors, processes and appropriateness, and outcomes of the “Vocational Education Institution towards Specialized Excellence Project” in Fine Arts at Saraburi Vocational College. The study applied Stufflebeam’s CIPP Evaluation Model. The sample group consisted of 250 participants selected from vocational and high vocational certificate students (Por Wor Chor and Por Wor Sor levels) in specialized fields of Arts. The data collection tools included: a 5-point rating scale questionnaire; enrollment record forms; academic performance record forms; and awards record forms. The statistics used for data analysis were mean ($\bar{X}$), percentage, and standard deviation (S.D.).

The research findings revealed that the context evaluation overall was rated at the highest appropriate level ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.52). The input evaluation overall was rated at the highly appropriate level ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.48). The process evaluation was also rated at the highly appropriate level ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.52). In terms of product evaluation, the number of new student enrollments increased (90.72%). The assessment of students' academic achievement showed the average scores increased by 3.10%, which met the evaluation criteria. Furthermore, the project was found to be aligned with the policies of the Office of the Vocational Education Commission (OVEC)

Keywords: project evaluation; vocational institution; CIPP Model

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562 (ฉบับที่ 4) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา เป้าหมายด้านผู้เรียน (learner aspirations) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่เพิ่มเติม การจัดการศึกษาในรูปแบบเดิมและการสอนแบบเดิม ๆ ที่เน้นการถ่ายทอดจากครูผู้สอนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับทุกภาคส่วนจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ และการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้จะสำเร็จได้ ก็ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรับกับความท้าทายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป้าหมายการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่เน้นองค์ความรู้ที่ผู้เรียนจะต้องได้รับมา เป็นเรื่องของสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศข้อ 2.3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจโดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงาน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริม การผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน นอกจากนี้ยังต้องมีแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษาหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับข้อ 3.3 ที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ซึ่งนับเป็นการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 ดังนั้นการจัดการศึกษา

ของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนาและเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ปรับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ สมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันอย่างเสรีแบบไร้พรมแดนในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 13 - 30)

จากประเด็นดังกล่าว วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเภทวิชาศิลปกรรม ซึ่งมีจำนวนผู้เรียนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้เรียนประเภทวิชาอื่น ๆ ภายในวิทยาลัย ประกอบกับประเภทวิชาศิลปกรรมทั้งสามสาขาวิชา มีความสำคัญและผู้เรียนมีศักยภาพและมีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์รางวัลคุณภาพ ทั้งในระดับสถานศึกษาภายในจังหวัด ระดับภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติมากมายมาตลอดระยะเวลาอันยาวนาน (ดังปรากฏในรางวัลผลงานดีเด่นของสถานศึกษา) แต่บริบทในปัจจุบันเกิดสภาพความขาดแคลน สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ขาดครุภัณฑ์ภายในห้องปฏิบัติการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติงานและมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานและดำเนินการฝึกซ้อมการทำงานวิชาชีพอย่างเพียงพอและเหมาะสม ดังนั้นผู้ประเมินจึงจัดทำโครงการบริหารจัดการจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม เพื่อพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนศิลปกรรมให้มีแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาทางสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา ทางด้านวิชาชีพศิลปกรรม สามารถใช้สืบค้นข้อมูล ข่าวสาร และเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งสามารถใช้ฝึกประสบการณ์ตรงทางด้านวิชาชีพที่เสมือนจริง โดยใช้ในการเรียนการสอนของนักเรียน นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรม ประกอบกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีได้รับงบประมาณในการดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนรู้เฉพาะทาง สาขาคอมพิวเตอร์กราฟิกประเภทวิชาศิลปกรรม จากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในปีงบประมาณ ปี 2563 เพื่อที่จะพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศด้านการประกอบอาชีพที่เสมือนจริง ใช้เป็นห้องเรียนรวมทางด้านคอมพิวเตอร์และการถ่ายภาพตัดต่อ และผลิตงานแอนิเมชันที่สามารถใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนประเภทวิชาศิลปกรรม ประกอบด้วย ผู้เรียนสาขาคอมพิวเตอร์กราฟิก สาขาวิชาการออกแบบและสาขาวิชาจิตรศิลป์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้ประเมินจึงทำการประเมินโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ว่าผลการดำเนินการนั้นมีจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาต่อไปอย่างไร จึงได้ดำเนินโครงการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพ มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน จึงได้ดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ประเภทวิชาศิลปกรรม ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สร้างชื่อเสียงให้แก่สังคม ประเทศชาติ และเป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน สามารถนำผลการประเมินโครงการไปปรับใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับหน่วยงานของตน ผู้ประเมินโครงการในฐานะผู้บริหาร จึงได้จัดทำโครงการประเมินโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ตามสภาพของปัญหาและความต้องการจำเป็นของวิทยาลัยฯ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทการจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าการจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีของโครงการ
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
4. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านผลผลิตการจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ

• แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมิน

- ความหมายของการประเมินโครงการ
- จุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการ
- องค์ประกอบของการประเมิน
- ประเภทของการประเมิน
- ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

• รูปแบบการประเมินโครงการ

- รูปแบบซีป (CIPP Model)

การประเมินโครงการบริหารจัดการ
สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษา
สู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง
ประเภทวิชาศิลปกรรม
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

- การประเมินด้านบริบท
- การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า
- การประเมินด้านกระบวนการ
- การประเมินด้านผลผลิต

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ดำเนินงานวิจัยการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนเมษายน 2565

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีจำนวน 5 คน ครูวิชาชีพสาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกจำนวน 5 คน ครูวิชาชีพสาขาวิชาจิตรศิลป์จำนวน 2 คน ครูวิชาชีพสาขาวิชาการออกแบบจำนวน 3 คน นักเรียน นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรม ระดับ ปวช. และ ปวส. ที่กำลังศึกษา ในปีการศึกษาต่อไปนี้ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 246 คน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 250 คน เจ้าของสถานประกอบการที่รับนักเรียนนักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรมเข้าฝึกงาน ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนนักศึกษาใช้วิธีการ

สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คนเป็นนักเรียนนักศึกษา ประเภทวิชาศิลปกรรม ปีการศึกษา 2564 จากประชากรจำนวน 246 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 124 คน เป็นนักเรียนนักศึกษา ปีการศึกษา 2565 จากประชากรจำนวน 250 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 126 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 53)

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

การประเมินโครงการครั้งนี้ผู้ประเมินได้ใช้รูปแบบของการประเมินแบบชิปโมเดลของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ประกอบด้วยการประเมินความเหมาะสมด้านบริบท (context evaluation) คือ การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการดำเนินโครงการ ความสอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ รวมทั้งการเตรียมการของโครงการ การประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation) การประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการ (process evaluation) การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation) โดย 1) การประเมินจำนวนผู้เรียนแรกเข้า โดยกำหนดเกณฑ์การเพิ่มจำนวนแรกเข้าของนักเรียนนักศึกษา การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาชีพ ของนักเรียนนักศึกษา ประเภทวิชาศิลปกรรม (เกณฑ์การประเมินเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.00 ขึ้นไป) และประเมินรางวัลเกียรติยศที่นักเรียน นักศึกษาได้รับ จากผลการดำเนินโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี (เกณฑ์เพิ่มขึ้น 1 รางวัลขึ้นไป) 2) การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการ ที่มีต่อโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินให้ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่จะประเมินสร้างข้อคำถามในแบบประเมินให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะประเมิน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (validity) โดยแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเท่ากับ 0.70 และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามได้ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลและประชุมฝ่ายบริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งครูวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรมแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบท และปัจจัยนำเข้าของโครงการฯ

2. ข้อมูลระหว่างการดำเนินโครงการ ด้านกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและประชุมฝ่ายบริหารและครูวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรมแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการ

3. ข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ ได้แก่ ด้านผลผลิต 1) เก็บรวบรวมข้อมูลและประชุมฝ่ายบริหารสถานศึกษาครูวิชาชีพศิลปกรรม หัวหน้างานทะเบียน และหัวหน้างานวัดและประเมินผล เกี่ยวกับจำนวนผู้เรียนแรกเข้า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพของนักเรียนนักศึกษา และรางวัลที่นักเรียนนักศึกษา 2) การประเมินความพึงพอใจในการดำเนินโครงการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากนักเรียนนักศึกษา และจากสถานประกอบการ นำมาสรุปผลการประเมินโครงการเพื่อทำการเผยแพร่ผลการประเมินสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (frequency) และค่า ร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินด้านบริบท (context) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) และด้านกระบวนการ (process) วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินด้านผลผลิต วิเคราะห์ข้อมูลยอดจำนวนแรกเข้าของนักเรียน นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของ นักเรียน นักศึกษา และสถานประกอบการ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติในการวิจัย

ค่าร้อยละ (percentage) สถิติกลุ่มบรรยาย (descriptive statistics) บรรยายคุณลักษณะของกลุ่ม ซึ่งเป็นการเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการ กับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านบริบทของโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีพบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.98) และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านบริบท ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอันดับต้น ๆ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันได้แก่ความสอดคล้องของโครงการกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ด้านปัจจัยนำเข้าผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการมีความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญและจำนวนเพียงพอแก่ผู้เรียนทุกระดับชั้น (ปวช. และ ปวส.) ประเภทวิชาศิลปกรรมมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ มีคุณภาพและได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ งบประมาณในการดำเนินโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีมีความเพียงพอ มีความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48)

2. ประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.52) และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการเพียงพอและมีความเหมาะสม

3. ประเมินความเหมาะสมด้านผลผลิตของโครงการ พบว่าจำนวนผู้เรียนแรกเข้าปีการศึกษา 2564 - 2565 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพิ่มขึ้นจำนวน 34 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพิ่มขึ้นจำนวน 20 คน รวมเพิ่มขึ้นทั้งประเภทวิชาจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 90.72 และผ่านเกณฑ์การประเมิน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 90.2 และปีการศึกษา 2565 มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.3 ค่าของคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10 และผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านรางวัลได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ในการแข่งขันแกะสลักหิมะนานาชาติ ณ เมืองฮาร์บิน สาธารณรัฐประชาชนจีน ปีการศึกษา 2564 และ 2565 รางวัลชนะเลิศการแข่งขันทักษะวิชาชีพระดับภาคกลาง จำนวน 2 รางวัล รางวัลชนะเลิศการแข่งขันทักษะวิชาชีพระดับ

ภาคกลางจำนวน 5 รางวัล รางวัลชนะเลิศการประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ระดับอาชีวศึกษาภายในจังหวัด (ผ่านเกณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 รางวัลขึ้นไป) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ประเมินความเหมาะสมด้านผลผลิตการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการพบว่านักเรียนนักศึกษารู้สึกพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.73) ความพึงพอใจของสถานประกอบการพบว่า โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด

สรุปผลการประเมินโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีทั้ง 4 ด้านพบว่า โดยภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน โดยด้านบริบทมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ด้านผลผลิตความพึงพอใจของสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และด้านผลผลิตความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือด้านปัจจัยนำเข้ามีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) การเพิ่มจำนวนผู้เรียนแรกเข้าของนักเรียน นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากปีการศึกษา 2564 - 2565 มีการเพิ่มจำนวน 54 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพนของนักเรียน นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2564 - 2565 ที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 3.10 ผลการประเมินด้านรางวัลที่ได้รับปีการศึกษา 2565 มีรางวัลชนะเลิศที่ได้รับจากการแข่งขันแกะสลักหิมะนานาชาติ รางวัลชนะเลิศจากการแข่งขันทักษะวิชาชีพ และรางวัลชนะเลิศการประกวดสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่รวมเพิ่มขึ้นและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านบริบท โดยภาพรวมพบว่าผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ นิลนาถ (2564, น. 50) ที่ได้ทำการวิจัยประเมินโครงการ เรื่องการประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร ด้านสภาพแวดล้อม (context evaluation) ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

โดยการประชาสัมพันธ์โครงการมีการกำหนดกิจกรรมของโครงการไว้อย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้ มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับโครงการ และโครงการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด สอดคล้องกับ รุ่งลาวัณย์ จันทรัตน, ศิริชัย นามบุรี, และอัสมาอี โต๊ะยอ (2561, น. 70) ที่ได้ทำการวิจัยและประเมินโครงการจัดตั้งห้องเรียนพิเศษ โปรแกรมวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ Science and Mathematics Program (SMP) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น เช่นเดียวกับ ชลธิชา แฝงบรรเทา (2557, น. 58) นอกจากนี้ ประมวลศิลป์ วิทยา (2557, น. 78) ยังพบว่าด้านปัจจัยเบื้องต้นมีความเหมาะสมและเพียงพอโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าพบว่าครูวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรม มีความรู้ มีทักษะมีความเชี่ยวชาญและจำนวนเพียงพอ ผู้เรียนทุกระดับชั้น (ปวช.และ ปวส.) ประเภทวิชาศิลปกรรม มีความรู้ ทักษะและเจตคติ มีคุณภาพและได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ พบว่า อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับ ศิริรัตน์ นิลนา (2564, น. 45) ที่ได้ทำการวิจัยประเมินโครงการเรื่องการประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร ซึ่งพบว่าการประเมินด้านกระบวนการอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด และการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการมีความเพียงพอและเหมาะสมมากที่สุด

4. ด้านผลผลิต จากการประเมินจำนวนผู้เรียนแรกเข้าที่เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2564 - 2565 จำนวน 34 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 แรกเข้าที่เพิ่มขึ้นจำนวน 20 คน รวมทั้งประเภทวิชาศิลปกรรมเพิ่มขึ้นจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 90.72 สอดคล้องกับ นิमित ธิยาม (2558, น. 56) ซึ่งทำการประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบว่าผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อห้องเรียนพิเศษโดยรวมอยู่ในระดับมาก จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดและมีผลการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10 จากการประเมินด้านรางวัลที่นักเรียน นักศึกษาได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ในการแข่งขันแกะสลักหิมะ

นานาชาติ ณ เมืองฮาบินร์ สาธารณรัฐประชาชนจีน 2 ปีซ้อน (2564-2565) และรางวัลการแข่งขัน ทักษะวิชาชีพระดับภาค ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับภาค 2 รางวัล รางวัลการศึกษา 2565 ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับภาคจำนวน 5 รางวัล รางวัลชนะเลิศการแข่งขันสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ระดับอาชีวศึกษา 1 รางวัล ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินในทุกด้าน ทำให้นักเรียน นักศึกษาได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันในระดับต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ด้านความพึงพอใจของโครงการตามความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษา พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รวมทั้งพึงพอใจต่อกิจกรรมแข่งขันและฝึกอบรมการแกะสลักโฟม/น้ำแข็งและกิจกรรมการฝึกซ่อมแกะสลักโฟม/น้ำแข็งในระดับมากที่สุด ด้านความพึงพอใจของสถานประกอบการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด มีผลสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาโครงการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทวิชาชีพกรรม ให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียน นักศึกษาในด้านอื่น ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น
2. กำหนดกิจกรรมภายใต้โครงการควรมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการระดมทุนจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการฝึกควรเป็นรูปธรรมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรประเมินโครงการบริหารจัดการสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางประเภทต่าง ๆ ให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น
2. ควรประเมินโครงการในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เช่น การออกให้บริการชุมชน หรือให้บริการทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- ชลธิชา แฝงบรรเทา. (2557). การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2543). **พรมแดนความรู้ด้านการวิจัยและสถิติ**. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิมิต ธิยาม. (2558). การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็มอีพี โรงเรียนจอมทอง
จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). **สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร:
จามจุรีโปรดัก.
- ประมวลศิลป์ วิทยา. (2557). การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่อง โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน
รัตนกิเชก โดยใช้ CIPP MODEL. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและ
ประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รุ่งลาวัณย์ จันทรัตน, ศิริชัย นามบุรี, และอัสมาอ์ โต๊ะยอ. (2561). การประเมินโครงการจัดตั้ง
ห้องเรียนพิเศษโปรแกรมวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ Science and Mathematics
Program (SMP) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ศิริรัตน์ นิลนาก. (2564). การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา
ท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560 - 2579**. กรุงเทพมหานคร:
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the
assessment of criterion-referenced test item validity. **Dutch Journal
Educational Research**. 2(2), pp. 49-60.